

MAI VILÁG

Keresztőség és kiadóhivatal:
Gheorghe Barițiu
(alomsz. 4.) TELEFON: 228.

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP
Főszerkesztő: WOJTICZKY GYULA

Előfizetési árak: Hetenként 12
havonta 45, negyed évre 130,
fél évre 250, évente 500 lej.

VI. ÉVFOLYAM, 235 SZ.

Kedd

CLUJ-KOLOZSVÁR, 1932 OKTÓBER 10

Az inflációról

Indig többet és többet beszélnek, mint olyan kívánságról, amely eltűn-
theti a bajokat és létre hozhat egy
gazdasági konjunkturát, amelyen
mindenki könnyen hozzájuthat
a feltételeihez.

Az inflációról komoly gazdasági
politikai körökben még néhány
napokkal ezelőtt büntetlenül nem
lehetett beszélni, míg ma olyan
hamfészek, mint Iunian, Pop Valér,
Goga, Vlăd, Lupu a kamara tribu-
nális hirdetik, vezércikkükben bizo-
nyítják és gyűléseken terjesztik,
egy egyedül csak a devalorizáció
utána a restabilizáció a kivezető
a válságból.

Ezzel szemben a kormány mere-
n ragaszkodik eredeti álláspontjához,
a népszövetségi kölcsönt ki-
emlő jó magaviselethez, amelynek
léte a takarékoság, a nagyszámu
szelvény leépítése, az állami admi-
nistráció leegyszerűsítése, az adó-
szabások megszigorítása, a közter-
vek növelése abban a mértékben,
amennyi azt a költségvetés egyensúlya
kívánja. A külföldi szakértők kíván-
gái majdnem lehetetlenek, de a
kormány mindent megtesz annak
meghajtására és nem szégyenli
hirdetni az adóvégrehajtás
megszigorítását, a tisztviselőkön,
nyugdíjasokon való takarékoság
tervezését. A kormány tehát készül
a teljes deferálásra a Népszövetség
előtti előtt, azonban nem látjuk
a pénzügyi segítséget.

Ugyátszik, hogy az egész külföldi
világ csak arra való, hogy azok a
külföldi nagy bankok, amelyek az
előző kölcsönöknél érdekelve van-
nak és amelyek már a visszafizetett
kölcsönnyújtott tőkét
legalább 85 százalékát megkap-
ták, de féltik a még kiegyenlített 15
százalékot, tehát szakértői tőgában
szelvények meleg tanácsokkal látnak
bennünket. Az utóbbi napok po-
litikai eseményei is azt igazolják,
hogy a kormány elvesztette maga-
ját a talajt, az ország lakosságának
nyomó része nemzetiségre való te-
nyelv nélkül immár látja, hogy a
külföldi tárgyalásoktól nem várhatunk
semmit; csakis a saját erőnkre
számaszkodva emelkedhetünk ki a
válság kátyujából. Olyan kormány-
politika, amely ezt az erőt meg tudja
használni a maga részére. Ennek az
erőnek a megszerzése nem könnyű
dolog, mert áldozatokkal jár. Min-
denek előtt szigorúan keresztül kell
menni a külföldi adósságok törlesz-
tésénél a többévi moratóriumot. Bel-
sősége pedig az impreviziót, de men-
tebbre hagyjuk ezt a megol-

Titulescu elfogadta a Vaida miniszterelnök által fel- ajánlott külügyminiszteri tárcát

London. Diplomáciai körök-
ból származó hírek szerint Ti-
tulescu a Vaida román minisz-
terelnök részéről neki felaján-
lott külügyminiszteri tárcát el-
fogadta és valószínűleg már
hétfőn utnak indul Bükarest
felé.

Az iparosokra és kereske- dőkre is kövefelte a konverzió kiterjesztését Bárdos Péter

Bárdos Péter, a Magyar Gazda-
sági Szövetség szenátora a szenátus
szombat délutáni ülésén nagyhatásu
beszédet tartott. Többek között a
következőket mondotta:

A mezőgazdasági adósságok kon-
verziója azonban egyetlen-egy lé-
pés, bár kétségtelenül a legsürgő-
sebb és legfontosabb. Ki kell azon-
ban terjeszteni a többi adósokra is,
akik szintén teljesen saját hibájukon
kívül jutottak oly helyzetbe, mely
munkájuk összes eredményét és jö-
vőjüket veszélyezteti. Ezért a városi
adósságok rendezése a második lé-

pés kell legyen, amikor keressük a
kapitalista-rendszer beteg gyökeré-
nek orvoslását. Az általános kon-
verziót azonban ki kell egészíteni
legalább is két más intézkedéssel,
az egyik a megfelelő mennyiségű
pénzről való törvényes gondoskodás,
hogy ezáltal dolgoztassék mindenki,
aki dolgozni akar s a munka és a
termelés megkaphassa a maga meg-
felelő ellenértékét. A másik a hitel-
élet rendezése. Ki kell mondani mi-
előbb, hogy 6 szá-aleknál nagyobb
kamat sehol sincs megengedve.

Kínában kitört a pol- gárháború

London. Kína Shantung tar-
tományában polgárháború dúl.
A kikötők forgalma teljesen
megbénult. Több belső kínai

tartományból is jelentések ér-
keznek különböző kínai tábor-
nokok csapatainak véres össze-
ütközéséről.

Egy káplár és két civil megverték a szolgálatot teljesítő rendőrt

Cluj-Kolozsvár. Csufos botrány
ját szódott le vasárnap délelőtt a
Szent Ferenc-templom előtti Karolina-
téren. A templomból kijövő és ros-
szul informált szemtanúk a város-
ban rémhíreket terjesztettek el a
rendőrbetűtől, anélkül, hogy az
egész konfliktus lefolyását ismer-
tették volna.

Egy káplár a csirkeárus kofánétól
egy pár csirkét vásárolt, de öt lejjel
el akart lógni, amit a kofáné nem
hagyott szó nélkül és rendőrré
kiáltott. A rendőr galléron fogta a
rossz vásárlót és felszólította, hogy
az üzleteit perfektualja, de amikor
ezt megtagadta, igazolásra szólította
fel. De ezt sem volt hajlandó telje-

dást, ez annál nehezebben realizál-
ható és annál közelebb jutunk az
inflációhoz. Ebben az esetben meg-
kell adózni a külföldi kimentett va-
gyonokat is, még pedig a legsúlyo-
sabbban és azt a külföldi tartozások
fizetésére kell fordítani.

A régi szolid elvekkel, a régi prog-
ramokkal tovább nem lehet dolgozni.
Am kísérletezzék a kormány még
egyszer a külföldi államoknál, de ha
ez is kudarccal jár, akkor állítsák
juniánt az éle és majd meglátjuk,
hogy mit hoz az 5 programja.

síteni az ellenszegülő káplár, mire a
rendőr be akarta kísérni és mivel
szép szóval nem ment a dolog, a
rendőr erőszakhoz nyúlt. A káplár
akkor a méltatlankodástól felhábo-
rodva, letépte a rendőr vállzsino-
zatát és mellbe ütötte.

A rendőr látva, hogy nincs tréfá-
ról szó, önvédelemből használta gu-
mibotját és addig védekezett, amed-
dig társai segítségére érkeztek, akik
lefogták a harcias káplárt és bekisér-
ték a rendőrségre. A káplár ellen ugy-
a rendőri, mint katonai hatóságok be-
vezették az eljárást. A két civil, akik
szintén beavatkoztak a konfliktusba
és a katonai pártjára kelve, megakar-
ták verni a rendőrt, a rendőrség zár-
kájában várják további sorsukat. A
szereplők neveit a rendőrség egyelőre
nem óhajtja publikálni.

A szomszédos nem- zetekkel való együtt működés fontossá- gát hangsúlyozta Lebrun és Herriot a Rajna-csatorna avató-ünnepségén

Páris. A felsőelszászi Kemsben
Rajna-csatorna avató-ünnepség volt,
amelyen részt vett Lebrun elnök és
Herriot miniszterelnök is.

Mindkét államférfi beszédet mon-
dott, hangoztatta a szomszédos nem-
zetekkel való együttműködés szük-
ségességét. Herriot bejelentette, hogy
a kormánya Genfben közelebbi elő-
fogja terjeszteni az új francia le-
szerelési javaslatokat.

Az ünnepség végeztével az előkelő
vendégek Mühlhausenen át a Hart-
mannweilerkopfra utaztak, ahol meg-
koszorúzták a Hősi emlékművet.

Összeütközött egy angol személyszál- lítóhajó egy norvég teherhajóval

Páris. A La Manche-csatornán
angol személy- és norvég teherhajó
összeütköztek. A norvég hajó né-
hány órával az összeütközés után
elsüllyedt. Legénységét sikerült meg-
menteni. Az angol személyszállító
hajó, — annak ellenére, hogy a sé-
rülései szintén igen komolyak voltak
— be tudott futni angol kikötőbe.

Rejtélyes pereskedés az Első Erdélyi Biztosító és a Fonciera között a kolozsvári vízmű biztosítása körül

A Comitetul de Reviziune Local felelősségi bíróság előtt a napokban egy igen érdekes ügyet tárgyaltak, amelyet a Városi Vízművek biztosítása ügyében a Fonciera—Agricola Biztosító Intézet terhére az Első Erdélyi Biztosító sérelmezett.

A tárgyaláson a Fonciera részéről dr. Kertész Jenő ügyvéd és Farkas és Beck igazgatók, az Első Erdélyi részéről Klepsa igazgató és a Vízművek részéről Orosz igazgató jelentek meg.

A vád tárgya az volt, hogy

az Első Erdélyi kifogásolta a Vízművek biztosítására kiírt árlejtést, mert ő állítólag nem kapott erre külön felhívást.

Kifogásolta azt is, hogy a Vízművek megváltoztatta cégét és szerinte ez a körülmény az előbbi biztosításokat is nullifikálja.

Orosz igazgató aktákkal igazolja, hogy az árlejtés szabályszerűen történt és hogy

a biztosításban nemcsak a Fonciera, hanem az összes jelentősebb intézetek részesek,

mert ezek az intézetek kartellbe tömörültek.

Felmutatja az Első Erdélyi ajánlatát is, amelyet Klepsa igazgató nem ismer el, mert azt az ő megkerülésükkel egy Bota nevű ügynök adta be. Ezt a Botát, aki a biztosítás megkötése körül valóban szorgalmaskodott, most egyik intézet se, sőt a Vízművek sem akarják elismerni.

Valószínű, hogy itt a jutalék körül dúl elsősorban a harc, mert a kérdéses jutalékot a Vízmű megtartotta magának és ennyivel csökkentette a biztosítás költségeit.

Ennek az ügynek — amint látjuk — nem is annyira a per anyaga, mint inkább az azon kívül álló részletei a feltűnőek.

A Vízművek még 1927-ben biztosította objektumait a Foncieránál, körülbelül 7 millió lejre. Azóta nagy beruházások történtek. Ezeket pótlólag ugyancsak a Foncieránál biztosították.

Ma, a Vízművek egész berendezése 11 millió 604 ezer lejre van biztosítva.

Tekintettel arra, hogy a biztosító intézetek között kartell-egyezmény létesült, a mutatózó díj vagy kockázati aránylagosan megoszlik. A Fonciera és Első Erdélyi 17 százalékos kvótát élveznek, míg a többi intéze-

tek 10, 5 és 3 százalékos kvótában részesülnek.

A Vízművek biztosítását eszerint a kartell vállalta el, milyen ok vezetheti vajjon az Első Erdélyit, hogy ezt az egyezményes üzletet felborítani igyekszik?

Kiknek áll érdekében a kartell érdekeivel is szembehelyezkedve, egy kész ügyletnek a megsemmisítése?

Milyen szerepet játszik Bota ur az Első Erdélyinél, van-e. aki őt mozgatja, aki az ő érdekeit fölibe hetyezi az összesség érdekeinek?

Ezek mind olyan kérdések, amelyek a közérdek szempontjából várnak feleletet, mert a Vízművek prosperitásának ügye nem a biztosító vállalatok béműködésének függvénye és tudni akarjuk, hogy

kik és hol akarnak itt a köz rovására keresni?...

Mi mindenesetre figyelemmel kísérjük az ügy további fejleményét és a szükséges adatok beszerzése után a város érdekeinek szemmel tartásával a kérdés egész komplexusára igyekszünk majd rávilágítani.

Justizmord

A vádlott lehajtott fejjel áll bírái előtt. Előre tudja, hogy el fogják ítélni. Ha nem is lesz halálos ítélete, de börtönbe vetik ártatlanul. Csak hogy ezuttal nem a bíróság hibás, A gyermeki szeretet vitte rá a fiut, hogy édesapja helyett vállalja a büntetést. A megtévedt öreg ember először életében került összeütközésbe a törvénnyel és rajta vesztett, mert nem volt tapasztalata. Helyette a fia állott bíróság elé, akit el is ítélték 3 évre.

Ez a példátlan fiúi szeretet képezi a legnagyobb sikerült Fox-sláger-filmnek témáját, melynek címe: „A fájdalom háza”. (Édesanyám.)

Látta-e már?

Az Unió-u. 4 szám volt Elite helyiségében **ujjonnan berendezett higiénikus férfi fodrásztermet.** — Okvetlen keresse fel. Olcsó árak.

Tulajdonos: **Kállay.**

Hirdessen a „MAI VILÁG”-ban!

Egy zsák liszt, 10 mázsa fa, 10 kiló cukor, 5 kiló zsír és még sok más értékes ajándék áll a Mai Világ olvasóinak rendelkezésére

A Mai Világ október elseje helyett több olvasónk kívánságára Október 8 tól amerikai tombola játékot kezdett, hogy olvasóinak e révén értékes ajándékokkal kedveskedjen azért a szeretetért, amelyet lapunkkal szemben nyilvánítanak.

Ez alkalommal olvasóink a következő értékes ajándékokhoz juthatnak hozzá:

Tíz kiló cukor,
Tíz mázsa tűzifa
Egy zsák liszt,
Öt kiló zsír.

Női karkötőóra az olcsóságról ismert Órakerálytól, Széchenyi-tér 11.

Két divatos női Carmen kalap, Egy bérlet 10 ondolálásra Szabó hölgyfodrász szalonból Unió 12. Hat művészi levelezőlap és egy kabinetkép Kiss fotótól Hosz-szu ucca 44

Tombolajátékunkon teljesen ingyen vesz részt minden olvasónk, csak a már kiolvasott lappéldányokról kell levágni a lapfejeket és behozni a Mai Világ kiadóhivatalába, ahol azokat ingyenes tombolajegyekre cserélik be.

Az október elsején kezdődött tombola játékunkon résztvehetnek, akik összegyűjtik az október havi lapfejeket.

Ezeket a lapfejeket november 5-ig kell behozni a kiadóhivatalunkba, amely november 6-án huzza ki a szerencsés nyertesek számaikat. Vegyen ön is részt a tombolajátékunkon.

Egy férfi zsebóra 3 évi garanciával Orlow ékszerésztől, Főpostával szemben.

Egy bérlet 10 borotválásra Mészáros Zoltán fodrászteremből Malom-ucca 16.

Izletes torta a Kindl cukrászdából Wesselényi-ucca 3., az udvarban.

Egy nvolcad sorsjegy a Román Állami Osztálysorsjáték november 16-17-i hnzásra az Iliescu Bankháztól,

Kommunista szervezkedést lepleznek le egy csernovitzi fiugimnáziumban

Csernovitz. A csernovitzi rendőrség egy újabb kommunista szervezkedést leplezett le. Az egyik fiugimnáziumban kommunista manifesztumokat találtak, amelyeket átadtak a rendőrségnek, amely bevezette a nyomozást. Az iskolában több büntelt találtak és több iskolás fiút tartóztattak. Ugyanebben az időben a Sft. I. Josif-uccán is egy csomóröpcédulát találtak elszórva, amelyeken a „bukovinai vörösségély” aláírás volt olvasható. A hatóságoknak az a meggyőződése, hogy a tanulók a vörösségellyel állanak összeköttetésben. A nyomozás folyik.

Román Opera — Nemzeti Színház

Figáro házassága

Szinkör-Mozgó

Október 12-én, szerdán

ÉDESANYÁM A fájdalom háza

Ma közkívánatra még egy napig **Házassítuk meg Öfelségét** Conchita Montenegro és Don José

Magyar Színház — Dacia Mozgó

Ma közkívánatra még egy napig

Házassítuk meg Öfelségét

Conchita Montenegro és Don José

Október 12-én, szerdán:

ÉDESANYÁM (Fájdalmak háza)

Mae Mars, Sally Eilers, James Dunn

Rendezte: Henry King

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor

Edison Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház

Csoda műsor 24 felvonásban

London lángokban

John Garrick, Helene Chandler

Ezenkívül:

GRAND HOTEL

Marta Eggert, Ulrich Bettac

Helyárak: 10, 15, 20. Előad. 3, 6, 9

3 fogásos bő és izletes ebéd **22 lei.**

15 lei bármilyen vacsora.

Kerekas bácsinál ERZSÉBET-UT SARKÁN

Olcsó testés és vegylisztításban Clujon az „UNIO” vezet

Gyár: REGELE FERDINAND 151
Fiókok: Strada Baritiu 2., Strada Regina Maria 11., Cal. Moşilor 11.

Szélhámos-rekordot teremtett a világválság

A csalás és zsarolás vezet a városok bűnügyi kronikájában

Erkölcsei és szociális szempontból rendkívül érdekes nemzetközi ankétot végez most Svédország egyik legnagyobb lapja, a Dagens Niheter, a bűnözésnek a nagyobb európai államokban a háború óta történt növekedésére vonatkozólag. Munkatársai után

a nagy stockholmi sajtóorgánium beszerezte Franciaország, Anglia, Németország, Ausztria, valamint a négy skandináv ország: Dánia, Svéd-, Norvég- és Finnország rendőrségi statisztikáit

és általános összefoglalásképpen sorra interjúváltatja az illető országok fővárosainak rendőrfőnökeit.

A meglepő megállapításokban bővelkedő vizsgálódás szerint

a bűncselekmények közül az elmúlt évtized folyamán leginkább a csalások, sikkasztások és zsarolások, általában tehát a szélhámosságok száma szaporodott egyenesen megdöbbentő mértékben.

Ebben a vonatkozásban lakosai számához viszonyítva Bécs tartja a rekordot, bár a többi fővárosban is hajmeresztő módon megsokasodtak a különböző szélhámosságok. Amíg Bécsben a háború előtt évente alig történt 1200 csalás és sikkasztás, 1927-ben a rendőrségnek már 5709 ilyen esettel volt dolga, 1930-ban pedig már 11,829 ilyen természetű bűncselekménnyel, Berlinben az 1922-beli 8822 csalással szemben a rendőrségnek 1931-ben 47,998 ilyen bűncselekménnyel kellett foglalkoznia.

A csalások — mondotta a Dagens Niheter munkatársának a berlini rendőrfőnök — mindig a divathoz igazodnak, illetőleg a nap eszméihez és adott konjunktúrájához.

Mostandban például a meztelenkultusszal, a biztosításokkal s a munkanélküli segéllyel kapcsolatban követik el a legtöbb szélhámossgot.

Emellett állandóan vezetőszeret jut a bűnügyi statisztikában a házasság-szédelgésnek és az ember nem képes megérteni, hogyan akad még mindig annyi nő hurokra, amikor szüntelenül olvashatnak hasonló esetekről az újságokban.

Berlinben havonta több ezer nő zsarolnak meg házassági ígérekkel

Véget ért a világkrízis

mert 1600 leiért készít méret után sötét-kék és fekete, jó minőségű kelméből télikabátot, Rosenberg urisabósága Calea Regele Ferdinand 8. (Sipos udvar) Ruha facon hozzávalóval együtt 1000 lei.

és el lehet mondani, hogy a német főváros a házasság-szédelgők Eldorádója.

Londonban a háború előtt évente átlag 5 és félezer csalás fordult elő, a múlt évben azonban már 16,224 szélhámosságban kellett nyomoznia a rendőrségnek, ami két ezreléknek felel meg a lakosság számához mérten.

Párisban már jóval óvatosabbak az emberek;

a francia kispolgárok közül, akik fogukhoz verik a garast, 1930-ban

is csak 4171 dült be szélhámosoknak, vagy csalónak, ami nem is egészen egy ezrelék.

Kopenhágában és Osloban a csalások száma 1928-ig folyton növekedőben volt, azóta azonban annyira visszaesett, hogy a múlt évben már nem haladta meg az 1914-belit. Az északi városok tehát lassan visszatérnek a békebeli állapotokhoz, avagy talán a becstelenségnek ez a győzedelme az üres kasszáknak és zsebeknek tulajdonítható?

Felakasztotta magát egy kapitány, mert amerikai párbajt vivott

Piatra-Meamt. Néhány nappal ezelőtt Neascu Mohonea, a 15-ik gyalogezred kapitánya eltűnt lakásáról.

A kapitány eltűnését csak vasárnap reggel vették észre s lakása átkutatásakor egy levelet találtak, amelyet az egyik tisztársának címzett

s abban azt az óhaját fejezte ki, hogy ne keressék, mert nemsokára haza fog jönni.

Tegnap este 6 óra felé egy Jonescu nevű fiatalember a kapitány köpenyével

jelenkezett a rendőrségen és jelentette, hogy a közeli erdőnek mélyében egy halott tisztet talált.

A hatóságok azonnal kiszállott a helyszínre és valóban

megtalálták az eltűnt kapitányt, holtestét egy fára fel-

akasztva.

A hatósági orvos megállapította, hogy a kapitány az öngyilkosságot körülbelül 5 nappal ezelőtt követte el. Az öngyilkos kapitánynak a zsebeiben néhány iratot és egy kevés pénzt találtak,

a szíve fölött egy zacskóban megtalálták gyermekének fényképét.

Az iratok közül előkerült egy levél, amely ezredesének volt címezve s amelyben kéri ezredesét, hogy vesse közbe magát a hivatalos közegeknél és ne engedje, hogy testét felboncolják. Öngyilkosságának okáról azonban semmit sem ír. Mohonea kapitány halála óriási megdöbbenést keltett az egész városban. Hírek szerint a kapitány végzetes tettét amerikai párbaj miatt követte el.

Huszonkét méterre lőtt maga előtt a vonat egy autót, a bennülőknek mégsem történt bajuk

Besskerek. A vasúti sorompónál tegnap este súlyos autószerencsétlenség történt, amelynek csak a lehetetlennel határos módon menekült meg az autó két utasa.

Radovancsev Szófia 8844. rendszámú Renault autóját Müller József sofőr vezette a város felé. Az autóban egy utazó ült.

Az autó mérsékelt sebességgel haladt a sorompó felé és már csak néhány méternyire volt az átjárótól, mikor a sorompó ereszkedni kezdett lefelé. Másodpercekről volt itt szó csupán, az autó átrohant az ereszkedő sorompó alatt, de már akkor ott volt a Szabadka-pancsovai személyvonat egyik tolató szerelvénye, amely

pont a közepén kapta el az autót, hogy a mozdony ütközői két helyen beszakították az autó karosszékét, az autót valószínűleg felnyársalták az ütközők és a mozdony így a levegőben vitte az autót huszonkét méterre az összeütközés színhelyétől.

Itt sikerült megállítani a vonatot és az autóból, amely teljesen összerongolódt, csak az alváza maradt

épen, úgy, hogy az utasok nem estek ki, sértetlenül szálltak ki a soffőr és az utazó.

Szinte hihetetlen szerencse kísérte ezt az összeütközést, mert ha a mozdony maga alá dönti az autót, utasai menthetlenül elpusztulnak.

Vegetáriánusok!

jól, ízletesen, olcsón csak a

„CINA” étteremben

lehet étkezni. Jókat u 2. Ebéd vacsora abonama étlap szerint 1000 lei.

Kiadó két szoba, konyha, kert

november elsejére (volt Lehel ucca 6)

I. V. Francisc grafológus

Megmondja Önnek teljes jövőjét. Hogy elkerülhesse az Önre kellemetlen dolgokat, keresse fel azonnal. Fogad: Calea Feleacului (Tordai-ut) 8. Csak rövid ideig marad.

Kriptát perel örökségképen Czakó Lajos építész leánya

Cluj-Kolozsvár. Érdekes kereset készül a kolozsvári járásbíróshoz. Az ügy központjában egy kriptá áll, amelyet néhai Czakó Lajos építész építtetett a kolozsvári temetőben. A kriptában hat koporsó számára van hely és Czakó úgy számította, hogy épen családjának lesz elegendő. A sors azonban áthúzta számításait. Közben kitört a háború, majd a repatriálás következett és Czakó Lajos nevével és három gyermekével Budapestre költözött, csak egyik lányát, Czakó Margitot hagyta Kolozsváron. Czakó Margit régóta kérte szüleitől, hogy a kolozsvári temetőben épült kriptát adják neki, mert bizonyára Pestről senki sem fogja magát Kolozsvárra temettetni és viszont ezzel szemben, hogy mindenik gyermek örökölt, ő nem kapott semmit és ilyenformán legalább ezt a kriptát juttassák neki örökségképpen. A szülők azonban megtagadták leányuk kérését és amikor a leány, mint jogos örökségét követelte, akkor sem akarták követelését teljesíteni. 1931-ben azonban új fordulat állott be. Meghalt Czakó Lajos és ekkor Margit, a kitagadott örökös nő törvényes utra lépett. Az ügyet átadta dr. Radványi József ügyvédnek, de ekkor már nem csak a kriptát követelte, hanem kért egy örökösödési revíziót, amely szerint a bíróság ellenőrizze, hogy az örökösödés igazságos formában történt-e? Az előzetes lépések megtétele után dr. Radványi ügyvéd készíti a megkeresést, amelyet a bírósághoz készült benyújtani és a bíróság fog dönteni a kérdéses kriptá ügyben, amelyért már majdnem egy évtized óta folyt a családi vita.

KEVÉS A PENZE? Leszállítottuk az árakat!

csak Ondolálás Manicúr Hajmosás Hajvágás

15 lej „VENUS”

hölgyfodrász szalonban! Str. Nic. Iorga 11a. (v. Jóka-u.) Borotválás 10 férfihajvágás 20 lej

Női ruha 40, férfiöltöny 70, trenshkot felöltőt 60 lejért tisztít vegyileg az

Fióküzlet az Edison mozival szemben.

EXPRESS

festőgyár Cluj, Nagyszamos-ucca 14. Posta-küldeményt pontosan eszközöl.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

hírek a mai Világból

Közlésük csak lapunk megnevezésével engedélyezzzük.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gh. Barltiu 4. (Vlt Malom-uca)

Telefonszám: 228

Feladó szerkesztő: HIDVÉGI A. LAJOS

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint felhős, esős idő várható, többi lehetséggel.

Inspekciós gyógyszerárak. Gyógyszerárak éjjeli szolgálatának rendje: 1932 október 3-tól, Biró P. Unirii 4, Demeter Calea 2, Apostol Cal. Reg. Ferd. 30, Palóczy Cal. Marechal Foch 56.

A Consum új száma pénz- és pénzügyi helyzetét ismerteti a kon-
venció törvény megszavazása után.
Munkaszervezetünk egészségessé tétele
közvetlenül összefügg hitelvitelnek teor-
etizálásával, már pedig ezek nél-
kül a gazdasági életben yugodt, ter-
elő munka megindulásáról szó sem
lehet. Nagy érdeklődéssal tarthatnak
a Consum következő cikkei:
magyar kormány hajlandó ren-
ezni az optánsok követeléseit. Az
ami osztálysorsjáték igazgatósága
Calculatorral kötött szerződés fel-
mérését határozta el. Új ajánlat ér-
kezett a kormányhoz az erdélyi föld-
használatára. Teljes szöveg-
ismerteti a Consum az új de-
zertörvényt és felsorolja annak hi-
t. Fatermelő és fakeskedelmi
körben a Foresta-holding vállala-
nak helyzetéről, valamint a puha-
exportörök szindikátusának meg-
alakulásáról és a vonatkozó alap-
tervezeteket ismerteti fog ér-
telmesít keltetni. A legújabb tözsdei
eseményekről, a pénz alakulásáról,
ipari és kereskedelmi élet ese-
nyeiről első forrásból értesülhet a
Consumból. Kérjen mutatványszámot
kiadóhivatalától: Cluj Str. Iuliu
3.

**Vágó Géza vidám konfe-
rencia a megyeháza nagy-
termében.** Október 13-án, csüt-
örtökön este 9 órakor tartja Vágó
Géza, az ismert pesti színész és író
vidám és aktuális konferenciáját a
megyeháza termében. Vágó műsora
legvidámabb konferenciáktól, a
komolyabb költői műfajig mindent
tart. Arany, Petőfi, Ady, Emi-
li, Cosbuc, Eftimiu és sok vi-
dám műveit is interpretálja. A
előadók előadásra jegyek már most
megyeháza Lepage főtéri üzle-
tében.

A gazda közönség figyel.
Mindenki jóleső érzéssel
vissza arra, hogy tavaly télen
embernek jutott meleg étel a
szász Akció által felállított nép-
nyak révén. De ennek érdeme
pusztán az abban fáradozók
munkájának tudható be, hanem első-
sorban köszönhető azoknak az ál-
dos gazdáknak, iparosoknak és
kedvelőknek, akik sokszor, talán
maguk igényeinek lesovítása árán
a népkonyhák támogatották. A
szász Akció vezetősége a napok-
közé termények gyűjtésére fog elin-
ni itt helyben és vidéken, hisz-
ni, hogy mindenki tehetségéhez
megfelelő adakozó készséggel fogja fo-
ni a gyűjtőket.

Van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget,
hogy a volt „PALI BÁCSI” féle éttermet

Azuga étterem

és söracsarnok

cimen ujonnan megnyitottuk. Házilag készített

izletes ételek. Finom küküllőmenti faj-

borok. Azugai sör.

Szives pártfogást kérnek
Brinzás Testvérek

Bözsi esete a fiatalurral

A szakácsnő szerelme és 60.000 lei, ami elveszett.
Feljelentéssel végződött a romantikus szerelem

Ezelőtt évekkel történt. Bözsi, aki
egyszerű cselédsorsban élt a város-
ban, megismerkedett B. B. urral.
Bözsi ugyanis nem tartozott a min-
dennapi cselédek közé. Neki

megtakarított pénze is volt,
amely sokban emelte értékét. Ő őt
esztendő alatt hatvanezer lejt tett
félre, szóval joggal számította magát
a középképzettek közé. Bözsi évekkel
ezelőtt — mint mondtuk — meg-
ismerkedett B. B. urral. Bözsi akkor
még nagyon fiatal volt és hitt a szép
szavaknak. Már pedig a nevezett ur-
tól csakis szép szavakat hallott. A
legszebb az volt, hogy

a fiatalember megígérte neki,
hogy elveszi feleségül. Nem itt,
hanem majd Amerikában.

A fiatalur ugyanis magyarázott.
Megmagyarázta, hogy őt itt nagyon
sokan ismerik és miután vannak
ugyebár társadalmi különbségek is,
tehát itt, ebben a városban nem ve-
heti el a lányt feleségül. Bözsi okos
lány volt, mindent megértett, tehát

beleegyezett abba, hogy kíván-
doroljanak Amerikába

és ott esküdjének meg.

Az ifjú pár utnak indult Amerika
felé. Genováig minden rendben is
ment, itt azonban egy kis baj tör-
tént. A behajózás előtt a hajóorvos
mindenkit megvizsgált, a Bözsit is és
megállapította, hogy trachomája van,
minek következtében nem utazhatik
Amerikába. A fiatalember könnyes
szemekkel vette tudomásul a lesújtó
hírt, örök hűséget emlegetett és ki-
jelentette, hogy a legédesebb emlé-
ket viszi magával Amerikába. Nota-
bene: a pénzt is magával vitte.
A lány tehát visszajött, a fiatal-

ember pedig Amerikába utazott. Az
újvilágból egy ideig jöttek a levelek
a lány címére.

Elmult egy pár esztendő, Bözsi
türelmesen várt, csendes éjszakákon
sokat gondolt hűtlen kedvesére és
hatvanezer lejére.

**Egy szép napon Bözsi meg-
tudta, hogy B. B. megérkezett**
anélkül, hogy őt értesítette
volna. Sőt, mi több, a fiatalur
megnősült, amit szintén elfe-
lejtett Bözsi tudomására adni.

Bözsi azonban most már elhatározta,
hogy nem hagyja annyiban a dolgot.
Régi szerelme talán gyűlöletté válto-
zott, talán nagyon fájt neki a hűtlen
elhagyás, annyi bizonyos azonban,
hogy már azon is gyanakodni kez-
dett,

vajjon nom volt-e benne a
fiatalur keze, hogy a hajóor-
vos éppen az ő szeméből olva-
sott ki trachomát.

Bözsi tehát megjelent a rendőrsé-
gen és család miatt feljelentést tett a
fiatalur ellen, aki egyébként állítólag
egészen komoly előkészületeket tett,
hogy Amerikába utazzon. Persze nem
Bözsivel. A feleségével...

Mostan gyilkolt a háboruból ma- radt gránát

Seletiu. Taub Beico talál egy há-
boruból megmaradt ép gránátot.

Hazavitte a gránátot és őt barátja
társaságában megpróbálta széjjel
bontani.

A gránát a fészegelésre felrobbant.
Beico rögtön meghalt és a társai
súlyosan megsebesültek.

Távírópóznának fu- tott az autóbusz: 6 életveszélyes sebesült

Cernăuți. Cernăuți közelében teg-
nap súlyos autóbaleset történt.

Délután 3 órakor a 117-es „Ex-
press” autóbusz elindult a Dacia
térre. Az autóbuszban 12 személy
ült. Lujeni község közelében a fém
elromlott és az autó teljes sebesség-
gel egy távíróoszlopnak rohant. A
karambol borzalmas volt.

Az autó majdnem pozdorjává zu-
zódt és a benneülő utasok mind
megsebesültek, köztük haton élet-
veszélyesen.

Félfoltára verték polgármesterüket egy regáti városka lakói

Braila. Georgescu Victor, Ciora
Doicesi városka polgármestere teg-
nap 5 órakor kiküldött két munkást
a mezőre, hogy szedjenek neki ku-
koricát.

Kevés idő múlva ő maga is a
munkások után ment.

Alig ért egy pár száz méternyire
a falutól, amikor egy csapat paraszt
hátról megtámadta és agyba-főbe
verték polgármesterüket.

A tettesek elszéledtek otthagya az
áldozatukat a helyszínen eszméletlen
állapotban. A járőrök, akik, meg-
találták, a lakására szállították a még
mindig önkívületi állapotban levő
Georgescut, aki amikor magához
ért a csendőrmesternek felsorolta
azon parasztok neveit, akiket táma-
dói közül felismert.

A csendőrségnek sikerült a meg-
nevezettek közül egyet letartóztatni.

A kihallgatásnál olyan dolgok
derültek ki, mintha a támadásnak
politikai háttere volna. A polgármes-
ter életbenmaradásához nincs remény.
Az ügyészség bevezette a vizsgálatot.

MOZI

Szlnkör Mozgó heti műsora:

Hétfőn d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor: Há-
zasítsuk meg ő felségét. Don José
Moyca, a csodálatos tenor hangú
énekesszínész és Conchita Montenegro
új unifrmisos slágeroperettje. 3 órakor
a jegyek ára 10 és 20 lej.
Október 12-én: Édesanyám. A szezon leg-
nagyobb filmje. Az anyaság legmegrá-
zóbb film-éposza.

Az Építőmunkás Otthon mozi műsora:

Hétfőn 3, 5, 7 és 9 órakor új műsor.
A betyárszerelm. (Mindent egy csók-
ért) romantikus filmdráma. Műsor
előtt a legújabb Fox Híradó.

Belföldi eredmények:

Bukarestben botrányba fulladt a
CFR mérkőzés.

Oradea: NAC—Unirea Tricolor
Bukarest 7:3 (2:0)

Arad. Venus—AMTE 6:3 (2:2).

Bukarest. CFR—Gloria CFR Arad
3:1 (1:1). Sorozatos bírói tévedések
miatt 20 perccel előbb lefújta a mér-
kőzést és a fenyegetések elől meg-
szökött.

Ploesti: Romania—Tricolor 1:1
(1:0).

Nagyszeben: Crisana—Soimii 2:0
(2:0)

Timisoara: TMTE—Brasovia 3:2
(1:1).

ISMÉLT RÉGI ÜZLETÜNKBEN!

Ujonnan átalakított modern áruházunkba friss di-
vatos árukat hoztunk és új olcsó beszerzésinke
folytán

OLCSÓ MEGNYITÓ ÁRAKKAL
indítjuk be őszi vásárlunkat!

HELLER & MOLNÁR

divatnagyaruháza Cluj
C. Regele Ferdinand 15.

ISMÉLT RÉGI ÜZLETÜNKBEN!

A Societatea Via bukaresti utépiítő társaság a város-környéki forgalmat elzárja Kolozsváriól

Drágább lesz az élelmiszer, drágább lesz a fa — Többmillió kártérítési pert akarnak indítani az utiforgalmat gátló társaság ellen

A Mai Világ már beszámolt a Cluj-Oradea-i utépiítő munkálatakról és rámutatott arra, hogy a munka zavartalanul csak az nehezíti meg, hogy nincsenek elég tekintettel a környék lakosságának foglalkoztatására és a kellenél több idegen munkást foglalkoztatnak. A francia társaságnál sokkal többet beszéltek magáról a „Societatea Via” bukaresti utépiítő társaság, amely a Kolozsvártól Szászfenesig tartó utszakasz beépítésére vállalkozott.

Ez az utszakasz mindössze 6 k.-m. hosszúságú. mégis annyi nehézséggel, olyan körülmények között végzik, hogy ez az egész vármegye lakosságát megbotránkoztatja.

A társaság első teendője az volt, hogy a Kolozsvár felé haladó gyalui országutat elzárta és

a falusiakat a Szent János-kút felé haladó Kalános-utnak irányítottotta, amely ut tele van szakadékokkal.

Ezen az uton az elmúlt héten több parasztszeker felborult. számos sebesülés történt, a parasztiok ezt a vonalat halálszakadéknak nevezik.

A Societatea Via

megtehetné volna azt is kevés költséggel, hogy a Donát út felé hidat veretett volna a Szamoson át és itt elég jól járható mellékutat készíthetett volna.

Igen ám, ha ez a kevés költség nem lett volna nyomós akadály. A Társaság profitálni akar és a profitvágy nem ismer tréfát, — ebben az esetben a szekeres paraszt nem jöhet számításba.

A Társaság azt is megtehetné volna, amit a francia Társaság, hogy csak a félutat köti le,

a másik útfelen szabadon hagyja a közlekedést.

Hogy ennek technikailag semmi akadály sem lehet, azt az is bizonyítja, hogy

a társaságnak szükséges cementszállító és egyéb kocsik nagy-szerűen közlekednek. Csak a parasztszekereknek tilos az átjárás. Csak a kolozsvári piacra igyekvő zöldségesek és fűszerek állnak tilalom alatt.

Ing. Weintraub, aki a Társaság mérnöke, zavartalanul fuvaroz az elzárt uton.

Ez a társaság uralkodik az ország-uton és nemcsak a megye népét tartja izgalomban lehetetlen intézkedéseivel, hanem

bojkottálja Kolozsvárt, elzárja az élelmiszereket és tüzelőanyagot a város polgári lakossága előtt.

A megyei lakosság küldöttiséggel kereste fel dr. Dan Livius vármegyei prefektust, hogy védelmet keressen a társaság erőszakos eljárása ellen. Dr. Dan Livius nagy megértéssel fogadta az elhangzott panaszokat és azonnal intézkedett a sérelmes ügy kivizsgálására.

A prefektus személyesen is kiszállt a helyszínre, hogy meggyőződjék a pót-ut járhatatlan-ságáról.

Tegnapelőtt Manestarianu megyei főmérnök vezetésével egy bizottság szállt ki helyszíni szemlére és megállapították, hogy

a Társaság szerződésellenesen járt el, amikor az utat elzárta és nem gondoskodott megfelelő pót-utvonalról.

Értesülésünk szerint, ha a Társaság 48 órán belül nem intézkedik, az érdekelt fakeskedők és élelmiszerszállító falusiak többmillió kártérítési pert indítanak a Societatea Via utépiítő társaság ellen.

SPORTVILAG

Tegnap délután folytatódott Kolozsváron a kerületi bajnokságért folyó küzdelmek

Déres verekezés a Sporttelepen — Összeverték Bernáth KMSC játékosai

Vasárnap délután folytatódott Kolozsváron a kerületbajnokságért folyó küzdelmek:

KAC—Cetatuia 3:2 (0:2). Biró Mann.

KAC: Szatmár—Harasztossy—Földváry—Ferenc—Bokos—Martonovics—Horváth—Fazakas—Bartha—Rámay. Cetatuia: Morar—Bede—Morar II. Bagi—Csácsár—Kiss—Boga—Turi—Szaniszló—Nagy—Bercea. A Fellegvári csapatnak ez volt az első bajnoki mérkőzése. Tíz emberrel áll ki és az első lefutásban a 60-adik másodperben Turi a meglepett Szatmár mellett megszerzi a fiatal csapatnak a vezetőgól 1:0. Kölcsönösen vezet mindkét támadást, de a csatárok eredménytelenek. A 10-ik percben beáll a Fellegvári csapat 11-ik játékosra is és így már jobban megy a játék. Félidő 0:1. A második félidő 11-ik percben Boga lefut, Szatmár kifut lábbal akarja védeni, de el-luftolja, úgy, hogy Boga nyugodtan viheti az üres kapuba a labdát 2:0. Valamennyiben élénkül a játék, de a Fellegvári csapat nem bírja az iramot, a KAC kezd lábrakapni, a 21 percben kapuelőtti kavargásból Bartha gólt lő 2:1, a 31 percben Nagy handset vét, a 16-oson belül, a megítelt 11-est Horváth belövi 2:2, a 43 percben Rámay lefut és beállítja a végeredményt 3:2. A Fellegvári csapat tartalékosan állott ki a mérkőzésre. Legjobbjai Morar kapus, Bede, Csácsár, Szaniszló és Turi voltak. A KAC-ban Rámay, Bakos és Bartha tűntek ki. Mann kitűnően vezette a mérkőzést.

KMSC—CFR Cluj 1:0 (0:0).

Biró: Giurgiu.

Egyenlő ellenfelek küzdelme az első félidőben 0:0 eredménnyel. A gól a második félidő 41 p.-ben esik. Bernáth lefut beadását Orsola a hálóba továbbítja (1:0). A mérkőzés végéig eredménytelen támadások. Jó bíró volt Giurgiu. A KMSC-ből kitűntek Márton kapus, Mocsán, Kinnizi II, Bernáth és Orsola. A CFR legjobbjai: Micu kapus, Szigeti és

Muresan. A gól után Bernáth lehozott cipővel féllábon le akart menni a pályáról a közönség megtámadta és össze-vissza verte, többen avatkoztak bele a verekezésbe, úgy, hogy több sebesülés is történt.

Felhívjuk a District figyelmét, hiszen csak két hete számoltunk be bíróverésről és mostan újabb verekezésről kell írni, hogy erősen akadályozza meg az ilyen botrányokat, mert a botrányok és a karhatalmi kivonulások miatt a közönség teljesen el fog szokni a mérkőzések látogatásától, a játékosok pedig saját testi épségüket sem látják megvédeni a kolozsvári Sporttelepen, a vidéki Egyesületek előtt meg rossz szint fognak szülni az állandó botrányok.

Romania ifj.—KAC ifj. 2:0. Csak egy félidőt játszottak le. Bartha KAC kapus tehetetlensége az oka a vereségnek.

Egyetértés—Amatőr 1:0 (1:0). Biró: Mautner.

Külföldi eredmények

Prága. Csehszlovákia válogatott footballcsapata Jugoszlávia válogatottja ellen 2:1 arányban győzött.

Pozsony. Budapest válogatott labdarúgó csapata Pozsony válogatottja ellen 5:2 (3:2) arányban győzelmet ért el.

Bécs. Footballedmények: Vienna-Nicholson 2:1 (1:1). FAC—Admira 2:2 (2:0). Hakoah—BAC 3:0 (2:0). WAC—Wacker 4:1 (1:0). Rapid—WSC 5:3 (3:0).

Budapest. Debrecenben a Budai II. a Bocskay ellen 0:0 félidő után 2:0 arányban győzött. Kaposváron az Attila—Somogy mérkőzés eredménye 3:2 (2:1) az Attila javára.

Rendelje meg a „Mai Világ”-ot!

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, maga nem is tudja, milyen kíváncsi vagyok rá, mi az oka annak, hogy a kormány olyan erősen lép fel Iunian és Vlad Aurel mozgalmával szemben?

— Erre vonatkozólag a következő történet adja meg a választ. Mindössze két vendég ült egy korcsmában. Egyszerre csak hivatják a főnököt és panaszkodnak:

„Nézze főnök ur, intézkedjen, ez a pincér egy arrogáns, gorbófráter.”

A főnök oda hívja, a pincért és rászól:

„Szégyelje magát! Mindössze a két vacak vendég van itt és még ezeket sem tudja gorbóskodás nélkül kiszolgálni?”

— Tehát úgy gondolja, hogy ilyen rendreutasítást kap a kormány is a pártvezetőségtől az erőszakos lépés miatt?

— A vacak vendégeknél maradjunk.

Elsülyedt egy portugál halászflootta, 26 halász életét veszítette

London. Grönland partvidékén portugál halászflootta egyik halászhajója hatalmas viharban elsülyedt, 26 portugál halász életét veszítette hajókatasztrófánál.

A B C

utasok részére

A: Ha Budapesre jön szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL szálloda-ban

B: mert olcsó áron nyújt minden szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

Nyomatott a „Lumea” könyvnyomdában Cluj, Str. Gh. Barişiu No. 4. Telefon: 22

Poloskahalál!

Biztos hatásu, üvegje 25 Lei, kapható

C. Demeter

gyógyszerár

Calea Motilor 2 a

megyeházzal szemben :-: